

PRODÜKSİYON NOTLARI

Sıradan bir gün, Gerry Lane ve ailesinin sakin yolculukları şehirde tıkanan trafik nedeniyle kesintiye uğrar. Birleşmiş Milletlerde eski bir müfettiş olan Lane, bunun sıradan bir trafik sıkışması olmadığını hisseder. Polis helikopterleri gökyüzünde, motosikletli polisler yerde çılgınca dolaşırken şehirde bir kargaşa başlar.

Tek bir ısırıkla yayılan, sağlıklı insanları tanınamayacak vahşi bir şeye dönüştüren ölümcül bir virüs, kalabalık insan gruplarının birbirlerine acımasızca saldırmasına neden olmaktadır. Komşu, komşuya saldırır; yardımsever bir yabancı bir anda tehlikeli bir düşmana dönüşür. Virüsün kökeni bilinmemektedir ve bulaşanların sayısı her gün katlanarak çoğalmakta, kısa sürede dünya çapında bir salgına dönüşmektedir. Enfekte olanlar dünya ordularını yenerken ve hükümetleri hızlı bir biçimde devirirken Lane, ailesinin güvenliğini sağlamak için salgının kaynağını bulmak için yapılan dünya çapındaki umutsuz arayışa öncülük etmek ve acımasızca yayılmasını durdurmak için bir çare bulmak üzere eski tehlikeli hayatına dönmek zorunda kalır.

Paramount Pictures ve Skydance Production, Hemisphere Media Capital ve GK Films ortaklığıyla, bir Plan B Entertainment/2DUX² Yapımı, bir Marc Forster filmi “Dünya Savaşı Z”yi sunar. Filmin dağıtımı tüm dünyada Paramount Pictures Corporation, a Viacom, Inc. Şirketi tarafından yapılmaktadır.

KAĞITTAN BEYAZ PERDEYE:

“Dünya Savaşı Z” Max Brooks’un birinci tekil kişi ile, olayı yaşayan kişiler tarafından yazılmış World War Z: An Oral History of the Zombie War isimli kıyamet sonrası korku romanı olarak başlamış. Yapımcılar; Brad Pitt, Dede Gardner ve Jeremy Kleiner kitabı dizgi aşamasında okumuşlar. Yapım şirketleri Plan B Entertainment’daki herkesle birlikte çok etkilenmişler.

“Beş yıl önce zombiler hakkında hiçbir şey bilmiyordum. Şimdi kendimi bir uzman olarak görüyorum.” Diyor Pitt. “Max’in kitabı zombi janrını, bizim SARS gibi virüslerin yayılmasına tanıklık ettiğimiz gibi global bir salgın olarak ele alıyor. Bu ateş hattını geçerse ne olur... günümüzde ilgilendiğimiz her şey işe yaramaz hale gelirse ne olur? Güç yapıları ve sosyal

kurallar ortadan kalkarsa ne olur? Yaşamımızı nasıl devam ettiririz?”

Gardner şöyle söylüyor; “Bir zombi kitabı olmasının yanı sıra – ya da belki de bu nedenle bizim tarafımızdan anlamlı ve geleceği gören bir konu olarak algılandı.”

Hikayenin geniş kapsamlı olması da Brooks’un çalışmalarına eş kitap/saha el kitabı The Zombie Survival Guide’ı okuyarak aşına olan Kleiner’in ilgisini çekmiş.

Kleiner şunları söylüyor; “Dünya çapında- zombilerin, siyasetin, kurumların kesişimi" ilgimizi çekti ve zombi janrına gerçekten hoş ve modern öğeler kattı.”

Ancak romanın çok karakterli, tanık yaklaşımının, sinema filmi senaryosunda yer almasına gerek olmamış. Film yapımcıları sonunda hikayeyi birçok karakter yerine bir tek baş karakter tarafından anlatmayı tercih etmişler. Ama aynı zamanda ilk başta ilgilerini çeken temaların ve ana hikayenin özünü korumaya çalışmışlar.

Gardner şunları söylüyor “Kitabın yapısını uyarlamamanın zor olacağı belliydi. Kitaptaki anlatımı uygulamaya çalıştık. Ama süreç içinde dramatik gergiliğin önemli oranda, en azından sinematik açıdan azaldığını gördük. Zombi salgınının çıktığı noktaya dönüp filmin merkezine koymamız gerekiyordu. Filmin özgün olması için çok çalıştık. Bundan dolayı da bunun bugün bizim, tanıdıklarımızın başına da gelebileceği duygusu oldu. Bu nedenle yapı farklı olsa da umarım film Max’ın kitabını okuduğumuzda hissettiğimiz duyguları uyandırır.”

Ekip hala senaryo üzerinde çalışırken, bir yönetmene başvurma vakti geldiğine karar vermiş ve Marc Forster’a dönmüş.

Gardner şöyle söylüyor “Marc, filmi gerçek dünyada kurgulamak ve materyalin gerçekliğini korumak konusunda aynı fikirdeydi.”

Kleiner ise şunları ekliyor “Bir yönetmen bugüne kadar sadece farklı ama aile, sevgi, kayıp gibi önemli insan sorunlarının işlendiği temalara sahip filmler yapmış olan Marc’a saygı duyuyorum. Bana göre bizim filmimize de insancıl yaklaşımı getirdi ve bence açıklığı, zombi filmlerinde önceden olan sınırlamalarının olmamasının çok faydası oldu.”

Plan B, işe kitabı Forster’a göndererek başlamış ve Forster da kendileri gibi çok etkilenmiş. “Çok güzel bir kitap olduğunu düşündüm. Gerçekten ilgi duyduğum temalar içeriyordu. Plan B ile oturdum ve projede neler yapacağımız konusundan yaratıcı konuşmalar yaptım. O noktada senaryoyu hazırlamışlardı. Bana verdiler. Bu tartışmamızın başlangıcıydı ve sonunda bu film ortaya çıktı.”

“Zombi filmleri” günümüzde popüler bir rönesans dönemi yaşayan kendine özgü bir türdür.

Forster, yeniden hareketlenmelerinin tematik bir nedeni olduğunu düşünüyor. Zombilerin birçok özelliği ilgisini çekmiş ve onu bu projeye çekmiş.

Forster şunları söylüyor “Zombi filmlerinin 70’li yıllarda, toplumda belirsizliğin ve ayaklanmaların olduğu bir dönemde popüler olmasını ilgi çekici buluyorum. Şimdi yine bir değişim ve şüpheli bir dönemdeyiz ve zombiler popüler oldu. Çok önemli benzetmeler var. Bilinçsizliği temsil ediyor ve dünyadaki olaylara ayna tutuyorlar. Biz insanlar, tür olarak bir dereceye kadar bilinçsiz ve sonunda uyanmamız gerekiyor.”

Gardner şunları anlatıyor “Zeitgeist’de zombilerle karşılaşmamış birini bilmiyorum. New Yorker’da Zombi Hayatta Kalabilme Setleri için yapılan bant reklamlarda görüyorum. The Occupy Wall Street hareketi çok sayıda zombi mitolojisine başvurdu ve tabii ki kablolu televizyonunun en yüksek izlenme oranlarını yakalayan “The Walking Dead” dizisi var. Çok popüler olduğunu düşündüğüm bir konuda benzetmeler yapmak zor bir iş ama belli ki bu da işin bir parçası. Zombi dünyasının dili, günümüzde şu anda olan tüm olaylar nedeniyle daha kolay anlaşılıyor. İnsanlar ekranlarına, monitörlerine ve kulaklıklarına bağlanmışlar ve en basit anlamda diğer insanlarla etkileşime girmeden etrafta zombiler gibi dolaşıyorlar. Ayrıca en azından benim için dünya çok narin bir yer, istikrarsız geliyor. Üzerimizde büyük duygusal ve hareket dalgaları geliyor gibi ve bunlar giderek daha hızlı gerçekleşiyor. Ama türe karşı tarihi bir sevgi de var. Bana göre “Dünya Savaşı Z” yoğun, gerçek ve eğlenceli. Ayrıca hiç durmayan, destansı, korkunç ve umarım sonunda tatmin edici.”

Aslında projenin başında Pitt’in ilgisini çeken hikayenin kalp sıkıştıran aksiyonu ve zamana karşı yarışma özellikleri olmuş.

Pitt şunları söylüyor “Bu zombiler inanılmaz korkunç ve film birçok düzeyde işliyor. Ama öncelikle tam bir yaz eğlencesi ve açıkçası oğullarımın keyif alması için yaptığım bir iş.”

Forster, bu amaçla “Dünya Savaşı Z”yi tam bir “zombi filmi” olarak sınıflandırmakta tereddüt ediyor.

Forster şunları söylüyor “Yalnızca zombiler hakkında değil. Zombiler tarafından yayılan küresel bir kıyamet hakkında.”

Forster şunları söylüyor “Yaşadıklarımızın kültürel olarak “zombi filmine” yansıyan birçok eşdeğeri var. Ama Max’ın kitabının en güzel yanı gerçek bir zaman diliminde ve gerçeğe dayanan bir çatıda kurgulanmış olması. İlgimi çeken de bu oldu. Gerçek duygusu veren bir film yapmak, böylece izleyicilerin bunun şu anda, hepimize olabileceğini hissetmelerini istedim. Genel önerme herhangi bir senaryodaki, herhangi bir olayın, herhangi bir gerçek olabileceği. Kimse korunmuyor, herkes etkilenebilir. Filmin konusu bu ve gerçek hayat.”

Kitap, hikayeyi salgını ilk elden yaşayan çeşitli tanıklarla anlatırken, film yapımcıları sokaktaki çok özel birinin ağzından – Brad Pitt’in canlandığı BM eski müfettişi Gerry Lane ile anlatmayı seçmiş.

Forster şöyle diyor “Gerry, tüm dünyadaki, Ruanda, Bosna gibi müthiş tehlikelerin, patırtının ve krizin yaşadığı sıcak bölgelere gitmiş. Sonunda o tarz işlerden çekilerek ailesine odaklanmış ve daha normal bir hayat sürmeye başlamış. Ama zombi salgını görüldüğünde eski işvereni bu iş için uygun olan tek kişinin o olduğunu düşünerek onunla temasa geçiyor. Aslında salgının başladığı ilk yerde, ilk hastanın kimliğini bulmaya çalışıyor ve bütün film onun bakış açısıyla anlatılıyor. Benim için bütün filmi bunun etrafında inşa etmek gerçekten önemliydi. Her şeyi onunla birlikte yaşıyoruz.”

Forster, Brad Pitt’in kamera önünde ve dışında ideal bir dost olduğunu söylüyor.

“Brad’le çalışmak olağanüstü bir tecrübeydi. Sadece filmin bir yıldızı olarak değil, aynı zamanda yapımcı olarak da kusursuz bir zevki olan büyük bir oyuncu ve gerçek bir sanatçı. Başarılı olan, gerçek olan sahte görünenin ne olduğu konusundaki algısı çok doğru. Belgesel değil bir film yapıyoruz ama aynı zamanda gerçeklere dayanmasını istedik ve bu konuda algısı çok doğru. İkimiz de daha önce böyle bir iş yapmamıştık ve bu anlamda ikimize de uzak olan bu türde çalışmak, yeni ve iyi bir iş çıkarmak zordu. Bundan büyük keyif aldım. Daha iyi bir ortak düşünemezdim.” Diyor.

Forster’ın çok yönlü filmografisi Pitt’in ilgisini çekmiş. Aksiyon filmlerinden, dönem biyografilerine ve kitap uygulamalarına kadar "Yönetmen olarak sınıflandırılmaz, farklı türler konusundaki tecrübesine ve ilgisine çok nadir rastlanır. Sinemadaki en unutulmaz anları özel ve insancıl. Bu özelliğiyle büyük, küresel kıyamet krizimizin sıra dışı özgünlükte ve gerçekçi bir aksiyon gerilim filmine götüreceğini düşündük."

Forster, Gerry'nin "tipik bir kahraman" olmadığını, karakterin cazibesinin bir kısmının da bu olduğunu söylüyor.

Forster şöyle söylüyor "Gerry, filmde birkaç kez hareketin yaşam olduğunu söylüyor ve etrafındaki insanları hareket etmeyi sürdürmeleri için cesaretlendiriyor. Bu deyişi çok sevdim. Çünkü hayatta hareketsiz duramayız, akıntıyla hareket etmemiz gerekir aksi takdirde batırız. Ama zombiler yönetimi ele alırken gözlem ve süre ayarlamalar yaptığı süre boyunca küçük işaretler görüyor ve işaretleri birleştirmeye başlıyor. Önemli kararlar veriyor. Bu yolculuk için seçilmiş. Çünkü son derece tehlikeli, kaotik durumlara atılıp hayatta kalabilmek gibi benzersiz bir yeteneğe sahip."

Bu Gerry'nin özellikle keyif aldığı bir hayat değil. Bu yüzden ailesiyle daha fazla zaman geçirmek için bırakmış. İronik olarak, ailesini kurtarmak için eski, tehlikeli işine dönmesi gerekiyor.

“Gerry uçamaz, kötü adamları dövemez... Süper güçleri yok. Ailesini güvende tutmak ihtiyacı içinde yanıp tutuşan bir baba. Bunu yapmak için de sadece aklına, içgüdülerine ve tecrübesine güvenebilir.” diyor Pitt.

Forster şunları söylüyor “Karısı Karen rolü için hem güçlü hem de hassas birini seçmek çok önemliydi. Çünkü o gittiğinde, etraflarındaki her şey dağılırken bile çocukların güvende hissetmesi için karısının işleri ele alması gerekiyordu. Ama aynı zamanda karısı tek başına olduğunda onu ne kadar özlediğini ve bir daha göremeyeceği için korktuğunu da hissetmeniz gerekiyor.”

Mireille Enos, güç ve hassasiyet özelliklerine sahipmiş.

“İçeri girdi, çok güzel ve gerçekçi bir okuma yaptı ve karakterde gördüğüm bütün o farklı katmanları taşıyordu.” diyor Forster.

“Dünya Savaşı Z” Enos'un çalıştığı en büyük film ve deneyimini büyük oranda Forster'ın yaklaşımı nedeniyle "heyecanlı ve şaşırtıcı" olarak tanımlıyor.

“Marc çok kibar ve düşünceli bir insan. İnsanı çok rahatlatıyor. Sette çok fazla saygı, sıcaklık ve işbirliği vardı. Bu kadar zarif biriyle çalışmak bir armağandı. Bu büyük aksiyon filminde rol aldım ama yine de Brad'le oynadığım sahneler özel ve hassastı. Hepsi Marc'ın hikaye anlatımı nedeniyle oldu. Küçük "insan incileri"ni arar. Onlara böyle diyor. İki dünyanın da en iyileriydi.” diyor.

Enos, Pitt'le birlikte çalışmanın da aynı oranda keyifli olduğunu söylüyor.

“İnanılmaz cömert, açık bir oyuncu. Neşeyi koruyor. Sete çok fazla kahkaha getiriyor. Her zaman hikayeyi ve en iyi anlatım şeklini düşündüğünü görebiliyorsunuz.” diyor Enos.

Pitt rol arkadaşı için şunları söylüyor; “Mireille, sette müthiş bir partner. Canlılık algısını korumak ve doğal anları yakalamak için aile sahnelerinin bir çoğu doğaçlama yapıldı. Bu da o anın çok iyi anlaşılmasını ve hızlı refleksli iç güdülerini gerekir. Mireille, annenin sevecenliğini barındırırken bir anda yavrusunu koruyan dişi aslanın vahşiliğine geçebilir. Her türlü önemli ilişkide olduğu gibi yükün yarısını o taşıdı, gerçek bir dost.”

Enos, Karen'ın Gerry'nin aileden ayrılması gerektiğini anladığını belirtiyor; "Gerry'nin bu görev

için gönüllü olması konusunda karmaşık duygulara sahip. Bir yandan bu dünya krizinin çözülmesine yardım edebilersen mükemmel olacak. Ama aynı zamanda hayatta kalmanın kolay olmadığı bir dünyada çocuklarıyla yalnız kalacağı anlamına geliyor. Ona en çok ihtiyaç duyduğu ve bir arada olmaları gereken kritik anda kocası uzağa gidiyor. Karmaşık bir durum. Marc'ın filmde yapmak istediği şeye bağlanıyor. İnsanlığa inanılmaz korkunç bir durumun içinden bakıyor. Çok ağır olması için değil ama biz kriz yaşayan bir dünyadayız ve Marc insanlığın hallerinin ne kadar hassas olduğu konusunda bizi bilinçlendiren akıllı bir film yapıyor."

"Dünya Savaşı Z" başlangıçta ailesinin iyiliği için onları isteksizce terk etmesi gereken Gerry ile ailesinin özel ilişkileriyle bu "insan halini" vurguluyor. Bu amaçla Gerry, karısı ve Sterling Jerins ile Abigail Hargrove'un canlandığı küçük kızları arasında geçen neşeli, sevgi dolu ve gerçek görünen başlangıç sahneleri önemliydi. İzleyicilerin aralarındaki bağı hemen hissetmeleri gerekiyordu. Çünkü bildikleri dünya kısa bir süre sonra şiddet dolu ve korkunç bir yere dönüşecekti.

Gardner şunları söylüyor; "O ilişkiyi doğru anlamak çok önemliydi. Çok çalıştık. Sonunda çok yetenekli ama aynı zamanda kendi yaşlarına uygun davranan ve kendi yaşlarına uygun görünen iki kızı bulduk. Sonra dördünün bir aile olarak birlikte vakit geçirdiklerini gösterdik. Bir araya geldiler, birlikte oyunlar oynadılar, yemek yediler ve ailelerin yaptığı bazı şeyleri yaptılar bu yüzden ilk kez tanışmış gibi dikkatleri dağılmayacaktı. Çok doğal oldu. Abigail büyük abla, Sterling de küçük kız kardeş ve ailenin bebeği. Mireille ve Brad de ebeveynler. Yani önceden kontrol edilmiş birçok konu vardı. Dahası bence filmlerde bu gibi dinamikleri desteklemek için yapabileceğiniz en iyi şey, inandırıcı olmaları için kaynaşacakları zaman vermektir."

Gerry'nin arkadaşı ve eski dostu Thierry Umutohi, bu iki ucu keskin, Faust yanlısı planı devreye sokan kişidir. Aileyi havadan güvenli bir hava aracıyla güvenli bir yere almayı ayarlama koşulu Gerry'nin çok özel yetenekleriyle dünyayı kurtarma görevini kabul etmesi oluyor. Güney Afrikalı oyuncu Fana Mokoena, Thierry'yi canlandırıyor ve "Dünya Savaşı Z" Marc Forster ile ikinci filmi.

"Mark'la "Machine Gun Preacher" filminde birlikte çalıştım. Yönetmenlerin kuralcı ve tanımlayıcı olduğu bir kültürden geliyorum. Ama Marc oyuncularına güvenir. Size araştırmanız için bir alan verir ve bu insanı çok özgür kılar. Özellikle de bu filmin boyutunda. Oyuncuya nefes alacağı yaratıcı alanı vermekten iyisi yoktur ve Mac da bunu bir yandan fotoğrafın daha genelini düşünürken yapıyor. Oyunculara, hikayeye ve karakterlere karşı her zaman çok duyarlı ve bu hassasiyeti bütün projeye taşıdı." diyor.

Mokoena, aynı zamanda filmde Enos ve Pitt'le sahneleri olan az sayıdaki oyuncularından biri.

"İkisiyle çalışmak da muhteşemdi. Brad, çok kaliteli işler yapıyor ama aynı zamanda çok iyi bir

insanlık öğrencisi. Mireille de muhteşem bir insan. Hep gülümsüyor, etrafındaki herkesi düşünüyor. İnanılmaz bir yetenek ve herkesin en iyi yönünü ortaya çıkarıyor. Hayat boyu olmasını istediğiniz bir arkadaş gibi." diyor.

Gerry, kuşatma altındaki Kuzey Kore askeri hapishanesinde ahlaksız ve yakın dönemde hapse atılmış deli ya da akıllı olabilen CIA ajanı (David Morse) ile karşılaşılıyor.

“Onun dünyaya akışında karakterim oldukça şüpheli oldu. Ceza aldığı bir şey yapmış ama bu muhtemelen hayatını kurtaran bir ceza çünkü Kore’de bir hapiste bulunuyor ve dışarıda olan gerçekten korkunç olaylardan onu koruyor. Sahip olduğu bili Gerry’nin bir sonraki adıma geçmesine yardım ediyor." diyor, Morse.

Parmaklıkların ardından Gerry’ye virüsle kendi ilk karşılaşmasının çirkin ve muhtemelen gerçek hikayesini ve bir ülkenin savaşmak için tercih ettiği yöntemi anlatıyor.

Morse, "Twelve Monkeys" filminde Pitt’le birlikte çalışmış ve bu önemli sahnede tekrar bir araya geldiği için sevinmiş.

James Badge Dale tarafından canlandırılan ironik, açık sözlü komandı Kuzey Kore askeri tesisini yönetmektedir. Sığınağının hemen dışında yaşanan ifade edilemez anarşinin karşısında adamlarını canlı tutarken emirlerini mümkün olduğunca yerine getirir.

“David Morse’un büyük hayranıyım ve her zaman da hayranı oldum. Onunla daha önce de çalışma zevkini yaşamıştım. İnanılmaz yetenekli, alçakgönüllü, saygılı bir oyuncu. Onun bu karakteri şekillendirmesini, hapishane hücresinde oturup bir şeyler denemesini izlemek bile çok güzeldi. Çok dinamik bir performans ama bir anda her şeyi çevirip çok küçük, içsel ve samimi yapabilir. Adam yalan söyleyemiyor, her zaman var, müthiş." diyor Badge Dale.

Ayrıca Pitt’le oyuncu/yönetmen kimlikleriyle çalışmaktan da keyif almış. İkisinin de diğerini sessiz ve kolay fark edilmeyen bir biçimde beslediğini söylüyor.

Badge Dale şunları da söylüyor; “Eğer bilmiyorsanız yapımcı oydu. Bilmiyorsanız çünkü bunu ortaya dökmez. Yaptığı şey ilgili bir oyuncu olarak devreye girmek. Hikayeye, kasta ve ekibe değer verir ve herkesin rahat olduğundan emin olmak ister. Kendisiyle etrafındaki insanlardan daha az ilgilenir. Son derece egosuz ve olumlu bir çalışma ortamı yaratıyor." Diyor.

Badge Dale’in ekranda HBO’nun mini dizisi "The Pacific"teki rolü nedeniyle biraz dövüş geçmişiydi. Ancak bu kendisi için tümüyle yeni bir askeri deneyim olmuş ve deneyimli dublör Joe Farnsworth ile "Dünya Savaşı Z"nin askeri teknik danışmanına güvenmiş.

“Freddie'ye acemi kampına gitmeme gerek olmadığını söyledim. Ama sevgili askerlerim olacak çocuklarla biraz zaman geçirmek istedim. Bundan dolayı Freddie silahları bize anlatmak için biraz zaman harcadı. Bize tatbikatlar yaptırdı. Böylece birbirimizi tanıyıp bağ kurabilecektik.”

Gerry'nin arayışı onu Kore'den hepsi halkı güvende tutmak için tasarlanmış duvarları ve barikatlarıyla (kimi antik kimi yeni) kendilerine özgü, nesiller boyu saygı görmüş korumaya ilk elden tanıklık ettiği Ortadoğu'ya götürür. Tabii ki güvenlikleri sağlanamayacaktır. Gerry'nin Kudüs'teki rehberi, Mossad'dan Jorgen Warmbrumm'dır ve durum şiddete ve kargaşaya dönüştüğünde bile Gerry'nin içgüdüleriyle tecrübesinin karışımı oradan güvenli bir şekilde çıkmasına ve yanıtları ararken önemli bir bilgiye daha ulaşmasına olanak verir. Warmbrumm'ı İsraili film yapımcısı Ludi Boeken oynamış.

Boeken “Ben Marc ile başka bir proje geliştiren bir yönetmen ve yapımcıyım. Kendisiyle bu konu için Londra'da buluşmuştum ve konuşurken Marc bir anda bana baktı ve –birbirimizi uzun zamandır tanıyor olmamıza rağmen- "Hiç bir filmde oynadın mı? Bana bir okuma yapar mısın?" diye soru. Ben de "Evet, kendi filmlerimden birkaç tanesinde, genelde katil ya da kötü adam rollerinde yer aldım." dedim. Sanırım aynı zamanda sadece İsrail'de değil Ortadoğu'da da savaş muhabiri olarak çalıştığımı ve Warmbrumm gibi insanlar tanıdığımı da biliyordu." Diyor.

Daniella Kertesz de İsraili ve Gerry'ye katılan Ortadoğulu Teğmen Segen karakterini canlandırıyor ve arayışında önemli, neredeyse hayat kurtaran bir yardımcı haline dönüşüyor. "Dünya Savaşı Z" ilk filmi ve azimli Segen olabilmek için bir tür acemi birliğine girmiş.

Askeri danışman Farnsworth, Kertesz'i eğitmiş.

Farnsworth şöyle anlatıyor; "Onu müfrezelere soktuk, arka plan oyuncularını ve diğer figüranlarla birlikte basit düzenleri öğrettik. Onunla çalışmak için yalnızca dört, beş günüm vardı. Ama çok iyi kaptı."

Film yapımcıları genelde Gerry'nin dünyayı dolaşırken karşılaştığı çeşitli insanları temsil etmesi için yerli oyuncular seçmeye çaba göstermişler.

Dede Gardner şöyle anlatıyor; "Her şeyde orijinallik önemliydi. Hem oyunculuk kalitesi hem de dünyayı temsil etmek açısından . Karakterlerin geldiği o yerlerin hepsine gittik, yerli yetenek havuzuna baktık ve doğru insanları seçmeye çalıştık. Aksanlı olanlarla ve ait olmadıkları yerlerden gelmiş gibi görünenlerle ilgilenmedik."

DÜNYA ETRAFINDA:

“Dünya Savaşı Z” Gerry Lane’in salgının yayılmasını önleyen çareyi bulmak amacıyla yaptığı kıtalar ötesi arayışı sürdürmek için çok geniş bir alanda, karada ve çoğunlukla da denizde çekilmiş.

“Öncelikle ismi “Dünya Savaşı Z”. Bu nedenle de dünyayı temsil etmemiz önemliydi. Bence gezegen, hiç olmadığı kadar çok insan tarafından izleniyor. Bir düğmeye basıp herhangi bir yerde sanal olarak neler olduğunu görebilirsiniz. Bu yüzden bu konuda numara yapmak giderek zorlaşıyor. İzleyiciler akıllı. Dünyadaki farklı şehirlerin nasıl görüldüğünü biliyorlar ve hilelere başvuramayacağınız ve bence başvuramamanız gereken bir noktaya geliyoruz. Bence filmler farklı mekanlardan, farklı kültürlerden, setlerden ve farklı ortamlardan yararlanıyor ve bence bu ekrana da yansıyor.” diyor Gardner.

“Dünya Savaşı Z” tam ölçekli bir zombi kargaşasıyla birlikte Philadelphia’da açılıyor. Gerçek anlamda ayrı uçlarda olsalar da mimarileri benzediği için Philadelphia’yı Glasgow canlandırmış. Bazı yapılar post prodüksiyon sırasında çoğaltılmış. İskoç şehrini daha da değiştirmek için prodüksiyon, yerel tabelalar, trafik işaretleri kullanmış ve arabaları Amerikan benzerleriyle değiştirmiş. Glasgow, maksimum kargaşa sergileyerek ideal bir düzenleme sunmuş.

Lokasyon sorumlusu Michael Harm şunları söylüyor; “Şehir, bir meydan düzenine sahip, bu da bize kargaşayı görmek ve zombiler şehri istila ederken panik olmak için daha çok fırsat verdi.”

Glasgow ayrıca salgının başlangıcına yaklaşmak için gereken yüzlerce figürana ve personele de özellikle misafirperver davranmış.

Harm şöyle diyor; “Sahnenin başında daha küçük sokaklardayken sokakları dolu göstermek için 200’ün üstünde insan vardı. Kargaşa sahneleri için meydana ilerlediğimizde 700 kişiye çıktık. Ama şanslı olduğumuz kısım, içi tamamen boş olan eski bir İskoç Bankası binasının olmasıydı. Arka plan oyuncularının çekim aralarında durabildiği yaklaşık 4.600 metre karelik bir alan sağladı. Katlarını makyaj, gardırop ve yemekhane amaçlı kullandık.”

“Dünya Savaşı Z” kargaşasını tecrübeli ikinci ekip yönetmeni Simon Crane organize etmiş.

Crane, “Zombileri Philadelphia’da ilk gördüğümüzde sakin bir ortamdan %100 paniğe ve aksiyona büyük bir hızla geçiyor ve Glasgow çok başarılı oldu. Marc, büyük ölçekli yıkımı aktarma konusunda çok istekliydi ve biz de olabildiğince buna çabaladık. Zombi saldırısına, koşturup insanları öldüren bir kuduz köpek sürüsü gibi yaklaştık. O korkuyu ve şiddeti yansıtmaya çalışıyorduk.” diyor.

Bunu sağlamak, aksiyonun ön canlandırmasına bilgisayarda bakarak başlayan ve başka şeylerin yanı sıra birkaç arabanın feda edilmesiyle doruğa çıkan, koreografisi dikkatle yapılmış dublör çalışmasını gerektirmiş.

Crane şunları söylüyor; “150'den fazla arabayı parçaladık. Çöp kamyonunu parçaladık, Brad'in Volvosunu bir ambulansa ve başka şeylere çarptırdık. Büyük ölçekli bir çalışmaydı. Arabaların en az %80'i parçalandı. Glasgow çok güzeldi. Ana binaların dışında kontrollü araba çarpışmaları için blokları kapattık. Muhteşemdi.”

Gardner, "Dünya Savaşı Z"nin yapımına kadar Glasgow'un büyük, karmaşık bir filmde yer alan bir insan ordusunun geçici istilasını daha önce tecrübe etmediğini de belirtiyor. Şehrin daha misafirperver ve uyumlu olamayacağını söylüyor.

“Glasgow oldukça büyük bir operasyondur. Çok fazla büyük filme ev sahipliği yapmamış olsalar da şehrin o bölümünde sadece bizi ağırlamak için değil aynı zamanda işlerimizi kolaylaştırmaya çalışmak için de büyük bir istek vardı. Karşılama olağanüstüydü. Açılıştaki büyük zombi saldırısı sahnesinin çekimi için şehrin ana meydanını bizim için iki haftadan uzun bir süre kapattılar. İnsanlar da uyum sağladı. Pencerelerine bizi karşılayan pankartlar astılar. Gerçekten müthişti.”

Figüranların ve onları zombilere dönüştürmek için gereken ilgili personelin sayıca çok olması sık sık kendi içinde lojistik bir sirke dönüşmüş.

Yapımcı Ian Bryce şunları söylüyor; “Çekim günlerinde binlerce figüran vardı. Malta'da Kudüs'ü canlandırırken kalabalık sahnelerimiz vardı. Philadelphia'yı canlandıran Glasgow'da kalabalık sahnelerimiz vardı. Uçak sahnesinde beş günlük çekim boyunca uçağın içini doldurmak için kabaca 150 figüran vardı. O sahneler daha da karmaşıktı çünkü çok fazla zombi yer alıyordu. Ulaşmak istediğiniz görüntüyü elde etmek için de inanılmaz sayılarda saç, makyaj, gardirop görevlisi gerekiyor. Belirli bir şekilde görünmesini istediğiniz 500 figüranın varsa onları hazırlamak için de inanılmaz sayıda personel gerekir. Bir gün tüm figüranlarla çekim yapıyorduk ve sete gelince herkesi hazırlamak üzere orada bulunan ekibin büyüklüğü nedeniyle gerçekten hareket edemediğimi hatırlıyorum. Ardından birkaç saat sonra Brad ve birkaç kişiyle başka bir şey yapacağımız için zombileri kısa bir molaya gönderdik ve set birden bomboş kalmıştı. Çok komikti.”

Yapım ekibi, orijinalliği koruma amacına sadık kalmak için adrenalin yükselten zombi kargaşasını gerçekte yapmaya çalışmış. Gerry Lane bir süper kahraman değil ama daha çok akıllı, zeki, çok hızlı anlayan biri. Crane, Pitt'le birlikte daha önce de birkaç kez çalışmış ve karmaşık aksiyon sahnelerini nasıl başaracakları konusunda hızlı anlaşmışlar.

Crane şöyle anlatıyor; “Brad'in bütün aksiyonu nasıl sahneleyeceğimiz konusunda stratejiye

katkısı çok oldu ve her zaman mümkün olduğunca gerçekçi tutmaya çalıştık. O bir savaşçı değil, eski bir BM görevlisi. Gerçek bir insan, normal, sıradan bir adam. Bu yüzden her şeyin olabildiğince inandırıcı olmasına çalıştık. Aksiyon konusunda çok başarılı ve mümkün olduğunca dahil olmaya çalışıyor. Tabii ki onun da yardımı oldu."

Lane ailesi muazzam bir uçak gemisinde geçici güvenliğe kavuşuyor. Aslında Amerikan gemisi için İngiliz Donanma gemisi Argus kullanılmış. Geliş sahnesinin çekimleri, gerçek helikopterler, 500 figüran, düzinelerce askeri araç ve tabii ki büyük, güçlü ve zarif gemiyle oldukça büyük bir başarı olmuş.

Forster şöyle söylüyor; "Bir set yerine gerçek bir uçak gemisinde çalışmak çok güzeldi. Duygusal yoğunluk çok daha fazlaydı. Büyük bir ölçek ve orijinallik sundu. Bu filmde istenilen de buydu. Çünkü birçok anlamda bir savaş filmi. Dünya, zombilerle savaşta."

HASTALIKLI KAST:

Tabii ki filmin en önemli bölümü zombiler. Forster ve yapım şirketi bu janrı onurlandırmak isterken borçlu kalmak değil, bu hikayeye ait ve orijinal bir şey yaratmak istemiş.

Forster şöyle söylüyor "Zombi filmlerinde sonunda herkes George Romero'nun filmlerine gider çünkü çok simgesellerdir. Son dönemde "28 Days Later" falan vardı. Bir yapımcı olarak aynı tarihinin çatısı içinde çalışıyor olsak da her zaman yeni ve farklı bir şey yapmak istersiniz. Biz de bu filmde bunu yapmaya çalıştık. Taşındığımız bazı klasik zombi öğeleri de oldu ama hareketleri ve motivasyonları farklı olacak."

Film yapımcıları davranışlarını özellikle "sürü teorisi"ne dayandırmışlar. Doğada görülen bu davranış modelinin üstünde son derece yapay olan bu yaratıkların ekranda görülmesinden daha önce durmuş.

"Kuş, balık ya da karınca sürülerinin birlikte hareket etme şekli. Neredeyse bir "sürü zekası" var. Yürüyen ölümler olarak hiç akılları olmayan bu zombilerin de sürü bilinciyle tepki verdiklerini görmenin ilginç olacağını düşündüm. Gerçek bir yön yok. Çünkü zombiler ölümsüz. Ama genel olarak bilinçsiz bir bilinç var.

Zombiler bu isterik hızda hareket ettiklerinde en tehlikeli dönemlerinde oluyorlar ama her zaman saldırgan değiller. "Dünya Savaşı Z"de en güzel ama yine de korkunç görüntüler zombilerin hareketsiz anlarında geçiyor.

Forster şöyle anlatıyor "Kışkırtılmadıklarında, durgun ve yavaş geziniyorlar. Beslenme çılgınlığı başladığında neredeyse bir köpekbalığının kan kokusu alması gibi oluyor. Saldıracak bir şey

olduğunu algıladıkları anda ona doğru gidiyorlar. Sese çekildiklerini çok erken kurguladık.”

Film yapımcıları kasten ve özenli bir şekilde zombi davranışı için güvenilir bir kurgu yaratmışlar. Bunu yapmaya da Gerry gibi kökenlerine dönerek başlamışlar.

Gardner şöyle söylüyor “Bilimde zombi mitolojisini örnek almak için çok çalışma yapıldı. Enfeksiyon hastalıklarından grup davranışına ve fizyolojik savunma mekanizmalarına kadar her konuda konuşan farklı danışmanlar tuttuk. İnsanlar ya da hayvanlar bir parazitle karşılaşınca kendilerini nasıl koruyorlardı, nasıl kurtuluyorlardı. Zombilerimizi, gerçek olmadıklarını yüzde yüz bilerek mümkün olduğunca çok olguya dayandırmak çok daha ilginçti. Sonra ikinci aşama bunu nasıl ifade edeceğimizi çözmekti. Bu düşünce yapısına girdiğinizde başka birçok kapı açılır. Yeni dönüşen bir zombi var- ama dönüşümün kendisi nasıl görünür? Ne kadar sürer? Ardından başka birine ne kadar hızla saldırırlar? Bunu yapmaları için kışkırtılmaları gerekir mi? Onları kışkırtacak şartlar nelerdir? Bir saattir zombi olan biriyle bir aydır zombi olan arasındaki fark nedir? Bir de hız sorunu vardı. Zombiler tarihte yavaşlardır. Ama biz hem yavaş hem hızlı zombiler istedik. Çünkü filmimizdeki farklı ortam koşulları buna olanak verdi.”

Ekip, bir zombi topluluğu yaratmak için dansçılar, dublörler, protezler, makyaj , bilgisayar efektleri ve koreografisi dikkatle yapılmış kamera hareketleri gibi efektlerle sanatçılardan oluşan bir bileşime dönmüş. Her zombi, her sahnede aynı değilmiş. Her birinin kendi dansının koreografisi Alexandra Reynolds tarafından hazırlanmış. Zombi hastalığına yakalandığını gördüğümüz ilk insan, hareket uzmanı Ryen Perkins-Gangnes tarafından canlandırılmış.

Forster şöyle anlatıyor “İnsanların sara nöbetlerinde nasıl hareket ettiklerini inceledim ve insandan zombiye dönüşümü buna dayandırdık. Ryan muhteşem bir hareket sanatçısı ve bükülme hareketini çok güzel aktardı. Gerçekten hepsini o yaptı. Damarların patlamasını ve gözlerinin değişmesini bilgisayar efektiyle yaptık. Gözler benim için önemliydi. Gözler değiştiği zaman insanın gerçekten yürüyen bir ölü olduğunu düşündüm.”

Gelecek zombileri, danslarını yapım öncesi atölye çalışmalarında öğrenmeye başlamışlar ve böceklerden polis saldırı köpeklerine ve Javier Bardem’in “No Country for Old Men”deki performansına kadar pek çok örnekten fikir almışlar.

Perkins-Gangnes şunları söylüyor; “Zombilerin ruhsal durumunu bulmaya çalışarak başladık. Bu nedenle de belki de hiç insan barındırmadan olmadan bir karakteri olan filmleri düşündük. Javier Bardem’in “No Country for Old Men”deki karakterinin ilginç bir havası olduğunu düşündük. Bundan dolayı da onun gibi olmanın nasıl olacağını düşünüp, böylece hareketin içten gelmesini yeniden yaratmaya çalışarak çok zaman geçirdik. Ayrıca Alex böceklerin beslenmesiyle ilgili çok sayıda görüntü getirdi. Çok aç gözlü ve acımasızlardı ve hızları çok hızlıdan, yavaşa, ritmik hareketlere ve yine hızlıya dönüşebiliyordu. Ayrıca İsrail polis

köpeklerinin videolarını getirdi. Çeneleriyle kavradıklarından bedenleri sağa sola sallanıyor ve omurgaları dönüyordu. Bu nedenle biz bu tür böceksi, çeneye bağlı, insanlıktan ya da geçmiş ve gelecek algısından mahrum olan sadece şimdiki zamanda sıkışmış bu yaratığı bulduk.

Alexandra Reynolds da animasyon yönetmeni Andy Jones'la ve hareketlerini incelemek ve rötuşlamak için onun zombi grubuyla çalışmış. Korkunç dansın koreografisini yapmak için kapsamlı bir araştırma ve inceleme yapmış.

“Senaryoda beni derinden etkileyen inanılmaz görsel öğeler vardı. Hissedilebilen, gerçek bir etkisi olmasını istedim, kesinlikle kahramanla ve izleyiciyle birlikte kalmasını istedim. Bazı Viktorya dönemi tıp günlüklerini inceledim. Vücudun nasıl şoka girdiğini ve nasıl felç olduğunu inceledim. Hep artık insan olarak göremediğimiz ama mümkün olabilecekler dahilinde kalabileceğimiz bir şey arıyorduk. Fantezi dünyasına girmek istemedim. Daha karanlık olmasını istedim. Marc'ın isteği zombilerin benzersiz ve farklı olmasıydı. O yeni dili bulmak için benden doğaçlama yapmamı ve deney yapmamı istedi.” Diyor.

Kostüm tasarımcı Mayes Rubeo de bu “yeni dile” her zombinin kendine has görünümüyle katkıda bulunmuş.

Rubeo şöyle anlatıyor; “İnsandan zombiye dönüş sürecini kıyafetlerle göstermek istedik. Herkes aynı şekilde ısırılmamış, herkes aynı şekilde yaralanmamış ya da travma yaşamamış. Bütün zombilerimize tek tek bakarsanız her birinin tasarımı özeldir. Bunlara gardırobun yaşlanması, kıyafetlerin durumu, kan miktarı da dahildir. Her birini hastalığın belli bir aşamasında olan bir birey olarak resmetmek istedik. Bunların hepsi, bu zombi operasyonundan sorumlu olan, yönetmen Marc Forster'dan geldi.”

Detaylara gösterilen tüm bu özen, çoğu zaman inanılmaz kapsamlı çekimleri ortaya çıkarmış. Zombilerin “yıkılmaz” bir duvarın üzerinde birbirlerinin üzerine tırmanarak korkunç bir şekilde ortaya çıkması da bu sahnelerden biridir. Forster bu kapsamlı sahnelere önem vermiş ve kısa çekimlerle titrek film karelerinden kaçınmış.

Ian Bryce şunları söylüyor “Bazı filmlerin kendilerini çılgın bir kameraya ve kurgu tarzına bırakmaları gerekir. Bu filmde daha fazla sabit kamera olmasını seçtik. Helikopterler çekim yaparken binlerce zombinin bir duvarı aşmaya çalıştığı sahneler, bence son derece başarılı yapıldı.”

Aslında geleneksel vinç hareketlerine ek olarak zombileri gerçek helikopterler görüntülemiş, ama ateş açmadan.

Bryce şöyle söylüyor; “Malta'da çok fazla helikopter çekimi yaptık. Bazen seti kapsamlı olarak

yakalamak için helikoptere binmeniz gerekir.”